

Städ & tvätt

Gårdarna och bearbetningsenheten är certifierade av Control Union (NPOP), Indiens regering, Europeiska unionen EEG nr 2092/91 och National Organic Program (NOP) av (USDA).

Såpnötter och bikarbonat är naturliga och ekovänliga alternativ till kommersiella tvätt- och rengöringsmedel
Perfekt till tvätt, disk, allmän rengöring
Rengör skonsamt och naturligt

Såpnötter istället för syntetiska rengöringsmedel!

Ingen tillverkning behövs för framställning av detta helt och hållet naturliga alternativ för tvätt- och rengöringsmedel. Det kallar vi grönt!

När man plockar såpnötter från träd görs ingen påverkan på jorden eftersom man inte brukar jorden, vilket gör att såpnötter är en hållbar resurs. Genom att köpa tvättnötter skyddar man också skogen, eftersom träden blir för värdefulla för att avverkas för att till exempel få ved.

Tvättnötterna får tvätten ren utan att släppa ut skadliga mängder av fosfat, eller silver till vattendrag och hav. Perfekt till tvätt, disk, allmän rengöring.

BIKA Universal Eco-cleaner

Många av oss spenderar för mycket pengar och för mycket tid på hushållsändamål. Är det verkligen nödvändigt att köpa en rengöringsprodukt för spisplattorna och en annan för badet? BIKA används med fördel till tvätt och rengöring både i köket och på toaletten.

Ingredienser: Bikarbonat (Natriumvätekarbonat) som är ett godkänt surhetsreglerande tillsatsmedel och har E-nummer E500. Bikarbonat ingår även i bakpulver.

BIKA – Universal Eco Cleaner används med fördel till tvätt och rengöring både i köket och på toaletten. Istället för att köpa många olika rengöringsmedel kan du använda BIKA som bland annat mildt blekmedel, luktbottagare, rengöring, mot insektsbett, hårtvätt, till badet, till munskölj och att borsta tänderna med, som deodorant, att göra egen läsk och mot halsbränna.

Framställning:

Salt av kolsyra. Ett karbonat är ett salt av kolsyra. Till exempel bildas natriumkarbonat om man låter kolsyra reagera med natriumhydroxid: Om mängden hydroxid är mindre räcker det bara till bildning av bikarbonatet (natriumvätekarbonat). Källa: Umeå Universitet

En stor del av motivationen för att skapa Green Fiesta är förankrad i deras passion för integrerad utveckling av jordbrukare. Green Fiesta tror starkt på en integrerad strategi för utveckling av landsbygden som omfattar social, ekonomisk och mänsklig utveckling. Green Fiesta följer höga kvalitetskrav och alla parametrar i varje skede av odling, bearbetning och förpackning av sina ekologiska produkter.

Green Fiesta ser alltid till att alla deras produkter skall kunna spåras till sina ekologiska källor. De är hängivna de högsta etiska normerna inom export, förpackning och marknadsföring av ekologiska livsmedel. Deras gårdar, förädling, produkter och driftmetoder kontrolleras av ett tredje parts certifieringsorgan. Gårdarna och bearbetningsenheten är certifierade av Control Union (NPOP), Indiens regering, Europeiska unionen EEG nr 2092/91 och National Organic Program (NOP) av (USDA).

Hur fungerar de?

Såpnötsskalen innehåller en naturlig substans som kallas saponiner. När skalen absorberar vatten utsöndrar det dessa saponiner vilka blir som naturliga tensider i vatten och minskar ytspänningen vilket gör att smuts såsom olja och annan sörja frigörs från tvätten och andra saker i hushållet. Resterna kan komposteras.

Liksom syntetiska tensider så sänker saponin ytspänningen och alla tensider är per definition giftiga för vattenlevande organismer eftersom de sätter ned ytspänningen. Saponin är en naturligt förekommande källa av tensider.

Saponiner

Saponiner finns i de flesta vegetabilier, grönsaker och frukt. Att säga att saponiner är giftigt är ungefär som att säga att man inte ska äta sojaböner, röda linser eller kikärter eftersom de innehåller saponiner. Saponiner kan vara skadliga i mycket höga koncentrationer, precis som allt annat i stora doser.

Även miljövänliga tvättmedel kan innehålla kemikalier som är skadliga för miljön och din hälsa

Vi gör av med cirka 40 000 ton tvättmedel om året i Sverige. De flesta tvättmedel är numera miljömärkta - med Svanen eller Bra Miljöval. Men fortfarande finns det inga miljövänliga tvättmedel, bara mer eller mindre miljöskadliga. Källa: Marknadsöversikt Tvättmedel 2004 - Konsumentverket.

Det finns inga miljövänliga tvättmedel, låt oss i stället tala om mindre miljöbelastande. För att ett tvättmedel ska kunna anses vara mindre miljöbelastande ska inte något av de tre stadierna; produktion, konsumtion eller kassation (avfall) belasta miljön (på annat sätt än vad tekniken erbjuder för minsta möjliga miljöförstöring) varken i naturen eller i arbete med produkterna.

Individens hälsa ska inte påverkas negativt. Det är viktigt att tvättmedlen bryts ned snabbt och fullständigt när de släpps ut efter tvätt. De flesta tvättmedlen som står på hyllorna i butikerna innehåller skadliga ingredienser som bryts ned långsamt eller inte alls. Källa: [Handbok i vardagsekologi](#)

Här är några exempel på innehåll i några så kallat miljövänliga tvätt-, disk- och rengöringsmedel
En liten jämförelse...

1) Rengöringsmedel

water - vatten

anionic and non-ionic surfactants - tensider. Troligtvis etoxylerade. Läs mer om etoxylerade tensider [här](#).

soap - tvål. Kan innehålla syntetiska tensider.

xanthan gum - Xantangummi E 415 [Xantangummi](#) tillverkat i USA har troligen sitt ursprung i genmanipulerad majs, eller majs som blandats med sådan; man skiljer inte på dem.

citric acid - citronsyra E 330 (kan tillverkas av GMO-majs)

alcohol - alkohol

perfume (type: citrus; contains: Limonene - citrusolja. Läs mer på [Shenet](#).

2-Bromo-2-Nitropropane-1,3-Diol - Bronopol läs mer på [Kemi](#) Är miljöfarligt. Mycket giftigt för vattenlevande organismer.

Använder du kroppsvårdsprodukter med t ex etanolaminer i (TEA, DEA OCH MEA) kan bronopol reagera kemiskt med dessa och bilda nitrosaminer som lätt tränger genom huden och är leverskadande och cancerogena. Källa [Shenet](#). Läs mer på [Skin Deep](#). Läs mer på [Scorecard](#). Läs mer på [Hazardous Substances Data Bank](#)

2) Diskmedel

Water - vatten

Sodium Lauryl Ether Sulfate - etoxylerad tensid. Läs mer [här](#). framställs genom att en etoxylerad eter bildas när en primär fettalkohol reagerar med etylenoxid. Etern sulfateras sedan med [svavelsyra](#). All alkohol etoxileras inte så natriumdodecylsulfat innehåller alltid en viss mängd natriumdodecylsulfat.

Alkyl Poly Glycoside C10-16 - syntetisk tensid.

Sodium Chloride - salt

Whey - animalisk ingrediens Läs mer på [Wikipedia](#) Det är en biprodukt från t ex tillverkningen av ost.

Citric Acid - citronsyra E 330 (kan tillverkas av GMO-majs)

Perfume - är en mix av essentiella oljor, syntetiska aromer, konserveringsmedel och lösningsmedel. På produkter kan man ofta läsa "fragrance" dvs parfym/doft vilket kan innehålla upp till 600 olika sammansättningar varav många är cancerogena eller giftiga, men etiketten talar bara om för dig att produkten innehåller "fragrance".

Limonene - citrusolja. Läs mer på [Shenet](#).

2-bromo-2-nitropropane-1,3diol - Bronopol läs mer på [Kem!](#) Är miljöfarligt. Mycket giftigt för vattenlevande organismer. Använder du kroppsvårdsprodukter med t ex etanolaminer i (TEA, DEA OCH MEA) kan bronopol reagera kemiskt med dessa och bilda nitrosaminer som lätt tränger genom huden och är leverskadande och cancerogena. Källa [Shenet](#). Läs mer på [Skin Deep](#). Läs mer på [Scorecard](#). Läs mer på [Hazardous Substances Data Bank](#)

3) Tvättmedel

Aqua - vatten

Potassium Cocoate - Läs mer på [Skin Deep](#) Förtvålad kokosolja.

Potassium Oleate - förtvålad solrosolja

Trideceth-4 - syntetiskt emulgeringsmedel

Alcohol denat - Fftalater kan gömma sig bakom beteckningarna alcohol denat. och parfym. Alcohol denat. är vanlig sprit som denaturerats, det vill säga gjorts odrickbar. Att denaturera alkohol är tillåtet i Sverige men det finns andra ämnen än ftalater som kan användas som denatureringsmedel. Läs mer på [Sveriges Naturskyddsförening](#) Vad är ftalater? Ftalater är samlingsnamnet på en grupp kemiska ämnen som framförallt används som mjukgörare i PVC plast. Den vanligaste ftalaten i Sverige är DEHP. DEHP är reproduktionstoxiskt på försöksdjur betyder att substansen kan förväntas visa liknande effekter på vilda djur. Människor och djur kan exponeras för flera ftalater samtidigt och eftersom många har liknande egenskaper kan i värsta fall effekterna samverka och förstärka varandra.

Sodium Citrate - citronsyra E 330 (kan tillverkas av GMO-majs)

Sodium Cumenesulfonate - syntetisk tensid. Framställs av petroleum. Läs mer om tensider [här](#).

Polycarboxylate - tensid, förtjockningsmedel eller kalkbindare. Enligt [Svenska naturskyddsföreningen](#) är det en ospecificerad produkt. Kan vara polyakrylat, polymaleinat eller kopolymer mellan akrylsyra och maleinsyra. Möjligen kan även andra varianter finnas.

Protease - är en grupp av enzym som bryter ner protein. Enzymer kan framkalla allergier och andningsbesvär. De kan även bilda dioxiner tillsammans med väteperoxider och klorfenoler. Läs mer i [Handbok i vardagsekologi](#). I tvättmedel ingår ofta proteiner, som kan bryta ner olika ämnen i smutsen. Förut fungerade dock dessa proteiner bara vid 40 graders tvätt. Var vattnet varmare förstördes proteinerna. Med genteknik har man dock kunnat ändra generna för dessa proteiner. Så att proteinerna tål högre temperaturer. Sedan har man fört in dessa förändrade gener i bakterier. Som tillverkar stora mängder värmeståliga nedbrytningsproteiner. Som används i många av de tvättmedel man idag hittar på affärernas hyllor. Källa: genteknik.nu

Subtilisin - enzym

Calcium Chloride - E 509. Läs mer på [J.T.Baker](#).

Green Fiestas såpnötter

Ingredienser (såpnötsskal)

Skal av såpnötter

BIKA – universal eco cleaner

Bikarbonat - (Natriumvätekarbonat) som är ett godkänt surhetsreglerande tillsatsmedel och har E-nummer E500. Bikarbonat ingår även i bakpulver

TIPS

1)

Gammalt tvättmedelsrecept av asklut

Ta en hink och fyll den med vatten till 2/3.

Häll på ca två liter aska.

Låt det stå omkring ett dygn. Askan har då sjunkit till botten och kolrester flyter på ytan.

Häll över vätskan i ett annat kärl, det är askluten.

Luten silas för att få bort eventuella kolrester.

Tvättmedlet är nu färdigt att använda. Det går utmärkt att använda i tvättmaskin, för tvätt av bomull och lin. Det brukar vara lagom att dosera 1/2 liter asklut till en normal smutsig tvätt.

Har kemikalierna som används inom industrin för tvättmedel blivit testade på djur?

Här är några exempel...

Methylparaben - Acute oral toxicity (LD50): >8000 mg/kg [Mouse].

Etylenoxid - vid etoxylering vid tillverkning av tensider. TOXICOLOGICAL- ACUTE INHALATION: LC50 (1 hr. exposure)

5748 ppm (male rat)

4439 ppm (female rat)

5029 ppm (rat – combined sexes)

TOXICOLOGICAL-ACUTE INGESTION: The acute oral LD50 for

This product is: 72 mg/kg, rat
Propylparaben - Acute oral toxicity (LD50): 7500 mg/kg [Mouse].
Bronopol (2-Bromo-2-nitropropane-1,3-diol) - LD50 Mouse oral 350 mg/kg
LD50 Rat (male) dermal 64-160 mg/kg
LD50 Dog oral 250 mg/kg
LC50 Rat inhalation >5 mg/L air/6 hr
Sodium benzoate - ORL-RAT LD50 4070 mg kg⁻¹
ORL-MUS LD50 1600 mg kg⁻¹
SCU-RAT LD50 2000 mg kg⁻¹
IVN-RAT LD50 1714 mg kg⁻¹
IVN-MUS LD50 1440 mg kg⁻¹
Lauramine Oxide - läs mer på [Skin Deep](#).
skin - Primary skin irritant (rabbit)
broad systemic - Broad systemic toxicity (mouse LD50)
brain and nervous system - Altered sleep time (including change in righting reflex) (rat LD50)
brain and nervous system - Ataxia (rat LD50)
brain and nervous system - Somnolence (general depressed activity) (rat LD50)
Propylenglykol - Propandiol Framställs med hjälp av [Propylene Oxid](#).
LD50/LC50:
CAS# 57-55-6:
Draize test, rabbit, eye: 100 mg Mild;
Draize test, rabbit, eye: 500 mg/24H Mild;
Oral, mouse: LD50 = 22 gm/kg;
Oral, mouse: LD50 = 20300 mg/kg;
Oral, rabbit: LD50 = 18500 mg/kg;
Oral, rat: LD50 = 20 gm/kg;
Skin, rabbit: LD50 = 20800 mg/kg;
Skin, rabbit: LD50 = 20800 mg/kg;
Mutagenicity: DNA Inhibition: Subcutaneous, mouse = 8000 mg/kg.; Cytogenetic Analysis: Subcutaneous, mouse = 8000 mg/kg.;
Cytogenetic Analysis: Hamster, Fibroblast = 32 gm/L.
Propylene Oxid - ORL-RAT LD50 380 mg kg-1
IHL-MUS LC50 1740 ppm/4h.
IPR-RAT LD50 150 mg kg-1
IHL-DOG LCLO 2005 ppm/4h
ORL-GPG LD50 6600 mg kg-1
IPR-RAT LD50 364 mg kg-1
SKN-RBT LD50 1500 mg kg-1
Cocamidopropylbetaine - Acute oral LD50 (rat): >5 g/kg
Dermal irritation test (rabbit): Irritant
Eye irritation test (rabbit): Irritant
Effects of Overexposure:
Primary route of exposure: Dermal
Eyes: Causes irritation
Skin: Dermal irritant
Ingestion: Causes irritation and discomfort

Olika märkningar

Rättvis handel

Rättvis handel är ett samarbete mellan producenter, importörer, butiker och konsumenter. Samarbetet syftar till att förbättra situationen för producenter, att öka deras tillgång till marknader och att arbeta för en hållbar utveckling. Rättvis handel ska ge producenter, främst missgynnade småskaliga producenter, möjligheten att förbättra sin levnadsstandard och arbetsförhållanden.

De som arbetar med rättvis handel har som mål att verka för social jämlikhet, skydd för miljön och ekonomisk trygghet genom långvariga handelsförbindelser. Rättvist handlade produkter utgår från IFATs kriterier.

Rättvisemärkt

Rättvisemärkt är en etisk och social märkning med inriktning på mänskliga rättigheter. Rättvisemärkningen garanterar att odlarna har fått skälig betalning för sitt arbete, att barnarbete motverkas och att ekologisk odling uppmuntras.

Ekologiskt

Ekologisk produktion innebär i korthet att inga kemiska bekämpningsmedel och ingen konstgödsel får användas i odlingen. Djur ska få utlopp för sina naturliga beteenden, vistas ute och äta ekologiskt foder. Genmodifierade organismer (GMO) är inte tillåtna.

Ekologisk

Odlad, uppvuxen och förvarad utan användning av kemikalier, växtgift, bekämpningsmedel och andra kraftfulla gifter. Existerar i, eller är formad av naturen; inte artificiell.

Certifierat ekologisk

Ekologiskt intresserade organisationer har en internationell paraplyorganisation IFOAM, International Federation of Agriculture Movements. IFOAM fastställer baskrav för ekologisk odling som vissa märkningsorganisationer valt att följa när de sätter upp kriterier för vad som får märkas med deras märke.

För att få skriva "ekologiskt odlad" på ett livsmedel måste odlingen uppfylla EU:s krav på ekologisk odling och vara kontrollerad av ett godkänt certifieringsorgan. Märkningar godkända av IFOAM klarar EU:s krav. Exempel på sådana märken är USDA (USA), KRAV (Sverige), Soil Association (Storbritannien), CCOF-international (USA).

Naturligt

Kommer från naturen. Har ej blivit modifierad och är ej artificiell. Har ej blivit processad med hjälp av skadliga kemikalier. Kan vara odlad eller vildväxande. Är ej en oleokemikalie.